

Türk Eczacıları Birliđi
Eczacılık Akademisi

Willy Brandt Sokak No: 9 ankaya/ANKARA

Tel : 0.312.409 81 00

Fax : 0.312.409 81 32

e-mail : eczakademi@teb.org.tr

Web Adresi: www.recete.org

www.eczakademi.org

ISBN 978-975-01139-5-6

1. BASKI

TEMMUZ 2008 © TEB Ankara

(5000 Adet Basılmıştır)

Yayına Hazırlayan : Özge Arıkan
Redaksiyon : Serdar Kılıç
Hazırlık ve Baskı : Fersa Ofset (0312 386 1700)

İçindekiler

1. Halk Sağlığına Giriş

7

- Halk sağlığı
- Sağlığın geliştirilmesi ve yükseltilmesi
- Hastalıklardan korunmaya yönelik hizmetler
- Çevreye yönelik sağlık hizmetleri

2- İnsan Bakteri Florası

11

- Bakteri florası
- Kalıcı flora (sürekli)
- Geçici flora
- Deri ve flora
- Ağız ve üst solunum yolları florası
- Sindirim yolu florası
- Göz florası
- Normal floranın faydaları
- Normal florada sorunlar

3- Vücut Temizliği ve Bakımı

14

Kişisel hijyenin önemi

- Cilt temizliği
- Saç temizliği ve bakım
- El ve tırnak temizliği ve bakımı
- Ayak temizliği
- Ağız ve diş temizliği

4- Sağlıklı Beslenme

20

- Yeterli ve dengeli beslenme
- Besin öğeleri ve vücut çalışmasındaki etkinlikleri
- Besin grupları
- Öğünler ve önemi
- Vücut ağırlığının denetimi
- Anne sütünün önemi
- Tuz, şeker, yağ, alkol ve sıvı tüketimi ve sağlık
- Besin zehirleri
- Mikroorganizma toksinleri
- Besinlerin satın alınması, hazırlanması, pişirilmesi ve saklanması sırasında dikkat edilmesi gereken kurallar

5. Aile Sağlığı ve Planlaması

28

- Anne sağlığına yararları
- Çocuk sağlığına yararları
- Topluma yararları
- Türkiye’de aile planlaması hizmetleri
- Doğurganlığı etkileyen faktörler
- Aile planlaması yöntemleri
- Etkinliği yüksek, modern yöntemler
- Geleneksel yöntemler

6. Hücre Çeşitleri ve Yapısı

35

- Prokaryot ve Ökaryot Hücre Yapıları
- Hücre duvarı olmayan mikroorganizmalar

7. Hastalık Oluşturan Bakteriler

38

- Ortalama 0.8-1 µm çapında yuvarlak şekilli koklar
- Üzüm salkımı görünümündeki Gram-pozitif koklar
- Kahve tanesi biçiminde ikiyeşerli bir arada bulunan Gram-negatif diplokoklar:
- Tersine mum alevi/lanset görünümünde Gram-pozitif diplokoklar
- Yuvarlak zincir şeklinde Gram-pozitif koklar
- Ortalama 1x3-10µm farklı boyutlarda çomak şekilli basiller
- Kapsülsüz küçük Gram-negatif basiller
- Gram-negatif çomak
- Fuziform (iğsi) bakteriler
- Bir veya iki uçları ile ortaları şişmiş/topuz görünümünde basiller
- Spiral-burğu şeklinde bakteriler
- Virgül şeklinde, hafif kıvrık
- Sporlu Anaerob Basiller
- Sporlu Aerop Basiller
- Virgül şekilli Gram-negatif basiller
- Bipolar boyanan Gram-negatif basiller
- Riketsial
- Klamidya

8. Virus ve Konak İlişkileri

42

- Virus Yapısı
- Virus Sınıflandırılma Esası
- Virus Replikasyonu

9. Hastalıkların Bulaşma Yolları

43

- Hava ile Bulaşan mikroorganizmalar
- Su ile Bulaşan mikroorganizmalar
- Doğrudan Bulaşan mikroorganizmalar
- Cinsel yol ile Bulaşan Hastalıklar (CYBH)

10. Hastalıklardan Korunma Yöntemleri

51

- Aşılar
- Hijyenik yöntemler
- Deri antiseptisi ve yara temizliği
- Yer, Duvar, Eşya, Çamaşır vb. dezenfeksiyonu.

11. Hastalık Etkenlerinin Yok Edilmesinde Kullanılan Yöntemler

56

- Sterilizasyon ve Dezenfeksiyon
- Sterilizasyon Yöntemleri
- Dezenfeksiyon ve Antisepti

12. Gıda Kaynaklı Hastalıklar ve Etkenleri

60

- Mikroorganizma toksini bulaşmış besinlerin yenmesi ile gelişenler
- Besin ile alınan mikroorganizmanın organizmada toksin üretmesi ile gelişenler:
- Non-infeksiyöz etkenler

13. Hayvanlardan Bulaşan Hastalıklar ve Etkenleri

63

- Hayvansal kaynaklarla ilgili Gram-negatif ve Gram-pozitif çomaklar
- Korunma Yolları

14. Önemli Virus Hastalıkları

66

- Kazanılmış Bağışık Sistem Yetmezliğini Sendromu (AIDS)
- A, B, C, D, E ve G Hepatitler
- Kuş-Gribi (Avian Influenza)
- Kırım-Kongo Kanamalı Ateşi

15. Prion Hastalıkları

76

- Kuru
- Creutzfeldt-Jacob hastalığı (CJD)

16. Bulaşıcı Hastalıklar ile İlgili Tanımlar ve Hastalık Belirtileri

77

Halk sağlığına katkıda bulunan bilim adamları

- Bulaşıcı hastalıkların topluma verebileceği zararlar

- Hastalığın gidişini etkileyen mikroorganizmanın sahip olduğu özellikler
- Bulaşıcı hastalıkların belirti ve bulguları
- Önemli deri döküntüleri
- Hastalıkların Bildirilmesi

17. Bulaşıcı Hastalıklarda Tanı Yöntemleri

84

- Bakteriyolojik yöntemler
- İmmünolojik yöntemler

18. Mantarlar ve Hastalıkları

85

- Mantarların genel özellikleri
- Mikotoksinler
- Mikozların klinik sınıflandırılması
- Deri mikozları (Kutanöz)
- Maya mantarları
- Vajinal kandidiyazis

19. Parazitler ve Hastalıkları

90

Parazitlerin yaşam döngüsü

Parazitlerin gruplandırılması

- Parazitlerin bulaşma yolları
- Parazitlerin konağa verdikleri zararlar
- Parazit hastalıklarının belirtileri
- İntestinal parazitler
- Sıtma
- Toksoplazmosis

20. Ürogenital Sistem Hastalıkları

96

- Ürogenital sistem infeksiyonlarında belirtiler Korunma
- Erkeklerde üretrit
- Kadınlarda alt genital sistem infeksiyonları
- Kadınlarda üst genital sistem infeksiyonları
- Frengi (sifiliz)
- Gonore (Bel Soğukluğu)